

Lesní správa Luhačovice

Exkurze Pro Silva Bohemica na revíru Sidonie a Štítná nad Vláří
17.5.2019

Historický vývoj v oblasti Vlárského průsmyku:

- O trvalé přítomnosti lidí v oblasti Vlárského průsmyku existují doklady již z doby kamenné.
- Radiolarit - velmi tvrdá mořská usazenina z mikroskopických křemičitých schránek prvoků, v období cca 30 tisíc let p.n.l. se z něj vyráběly nejrůznější štípané nástroje, např. segmenty pro výrobu srpů z jeleních parohů. S těmito výrobky se obchodovalo a tak Vlárský průsmyk se postupně stává důležitou obchodní cestou, což zvyšovalo osídlení.
- Středověk – utvářel se přemyslovský stát na Moravě a arpádovský stát v Uhrách. Oblast se ocitá v hraničním pásmu a Vlárský průsmyk se stává důležitou a frekventovanou vojenskou cestou –postupné vylidňování.
- Původně byly hraniční lesy souvislé, jejich charakter, stav i rozlohu významně ovlivnila až valašská kolonizace, která začala později než v širším okolí, teprve počátkem 16. století.

Významní vlastníci Brumovského panství

- Šlechtický rod Illésházy - po roce 1727 dochází ke scelování panství a k vytváření majetkového celku sestávajícího z moravské a uherské části. Zakládají se sklárny ve Sv. Sidonii a ve Sv. Štěpáně za účelem lepšího využití dříví.
- V roce 1835 prodávají Illésházyové majetek baronu Jiřímu Šimonu Sinovi. Za jeho působení a zejména za působení jeho syna hospodářská i sociální úroveň panství Brumov výrazně vzrostla, o lesy je řádně pečováno. Je také zakládán chov jelení zvěře v oborách (introdukce z německého Harzu).
- Od roku 1894 přechází majetek do rukou Antona Drehera, správa majetku jeho nástupci končí s hraběnkou Dreherovou v roce 1945, kdy je majetek konfiskován a přechází na stát. Lesy jsou spravovány LZ Brumov, od roku 1992 LS Brumov a od roku 1997 LS Luhačovice (LHC Brumov).

Lesní správa Luhačovice – přírodní a hospodářské poměry

- Lesní správa Luhačovice se nachází převážně v PLO 38 - Bílé Karpaty a Vizovické vrchy (92%). Na severovýchodě zasahuje také do pohoří Javorníků v PLO 41- Hostýnsko-vsetínské vrchy a Javorníky (8%).
- Jedná se o geomorfologicky a přírodně velmi pestrou oblast s katastrální rozlohou přibližně 140 200 ha, v rámci které je vykonávána přímá správa lesa na výměře cca 15 050 ha (v loňském roce bylo restituováno 1350 ha rodu Serenyi) a odborná správa v soukromých a obecních lesích na výměře cca 10 800 ha. LS se nachází na 144 katastrálních územích.
- Organizačně je tato výměra rozdělena na 16 revírů a jsou zde vylišeny 4 lesní hospodářské celky (Luhačovice, Brumov, Vizovice a Starý Hrozenkov). Na lesní správě pracuje 27 zaměstnanců.

- Z hlediska výškové stupňovitosti se lesní porosty nacházejí v rozpětí od 1. do 5. lesního vegetačního stupně, nejvýznamněji je zastoupen LVS 3 bukodubový - 46% a LVS 4 bukový -32%.
- Průměrná roční teplota je 8 C, průměrné roční srážky se pohybují v rozmezí od 700 – 900 mm.
- Geologicky je území převážně tvořeno třetihorním magurským flyšem, který je charakteristický střídáním vrstev jílovců a pískovců, na kterých se utvářejí převážně bohaté půdy.
- Celkový průměrný roční přírůst je 7,96 m³/ha, roční těžební etát činí 139 000 m³, minimální rozsah výchovy do 40 let je 383 ha/rok.
- Celková roční obnova lesa je v průměru realizována na výměře 125 ha, z toho přirozená obnova je realizována na přibližně 43 ha, tj.34% .

Zastoupení dřevin na LS Luhačovice

Dřevina	Zastoupení %	Cílové zastoupení %
BK	30,7	37
SM	36,8	27
DB	11,1	15
JD	1,6	3
MD	5,2	5
BO	5,3	2
HB	2,9	3
Ost. L	6,4	8

Další doplňující informace o lesní správě

- Vyhlášeny 2 genové základny pro buk – GZ Vlára a GZ Javořina
- Lesní porosty se nachází ve 2 CHKO – Bílé Karpaty a Beskydy
- V 1. zóně CHKO se nachází necelých 3 640 ha lesa, z toho je část zařazena do 16 EVL, největší jsou EVL Vlárský průsmyk, EVL Bílé Karpaty a EVL Beskydy, na LS zasahuje také 1 ptačí oblast Horní Vsacko
- Do NPR je zařazeno cca 173 ha – NPR Velká Javořina, NPR Pulčín Hradisko
- Na území LS se nacházejí také mediálně známé muniční sklady ve Vrběticích – cca 130 ha ve správě LČR (detonace proběhly v roce 2014, pyrotechnická očista v zasaženém prostoru ještě není dodnes dokončena), pozemky budou převedeny z LČR na VLS.
- Uznáno 15 vlastních honiteb, z toho 1 režijní, ostatní pozemky jsou součástí 119 honebních společenstev.

Základní principy tradičního lesnického hospodaření ve Vlárském průmysku

- Hlavním cílem pěstování bukových a smíšených porostů je tvorba nejvyšší kvality a stability jednotlivých stromů, zajištění přirozené obnovy původní populace těchto dřevin a samozřejmě dosažení co nejvyšší ekonomické a ekologické hodnoty lesa.
- Snažíme se využít vysoké produktivity zdejších stanovišť a usilujeme také o to, aby byla vytvořena potřebná vertikální struktura porostů s přiměřeným podílem podúrovně (alespoň 50 % jedinců v cca 60 letech), což je nezbytný předpoklad k dosažení požadované kvality nadějných stromů. Podúrovňová složka porostu navíc zajišťuje funkci mikroklimatickou, brání rozvoji buřeně, vytváří náhradu za chybějící úrovňové stromy a do určité míry může mechanicky ochraňovat jakostní jedince při vyklizování dříví z porostů. Výchovné zásahy jsou principiálně zaměřeny především do úrovňové porostní vrstvy a odstraňují se tzv. škodící jedinci, kteří překážejí ve vývoji kvalitnějšího „sousedá“.
- Výchova a obnova porostů je vzájemně propojena. Výchovou jsou mimo jiné porosty připravovány pro kvalitní obnovu a přirozeně obnovené porosty jsou zase zárukou stability a potenciální kvality dospívajících porostů.

Představení jednotlivých ukázek v rámci venkovní exkurze

- **Objekt č.1 - porost 513 B17/4/2 - Přírodní rezervace Sidonie**
- **Objekt č.2 - porost 517 A 11 – Jedlovina**
- **Objekt č.3 - porost 512 C 8 – Péče o dospívající porost**
- **Objekt č.4 – por. 516 A 9 – Převod na výběrný způsob hospodaření**
- **Objekt č.5 – porost 511 B8 - původní dřevinné společenstvo**
- **Objekt č.6 – obnova porostů s příměsí dubu**
- **Objekt č.7 - porost 633 B6 - výchova probírkami ("Potůčková")**
- **Objekt č.8 - porost 635 A4 - výchova probírkami ("pod Potůčkovou")**
- **Objekt č.9 - porost 633 A6 – zakládání mokřadů v lese**

Hlavní vize hospodářských opatření do budoucna

- Kombinace podrostního a výběrného způsobu hospodaření se zaměřením na druhovou pestrost a stabilitu porostů – prosazení tohoto postupu v maximálně vhodné míře
- Snížení vlivu zvěře na lesní porosty (tlak na odlov zvěře, zvýšení úživnosti prostředí, vodní plochy, kvalitní ochrana vtroušených dřevin)
- Udržení zastoupení dubu a jeho případný vnos na vhodné lokality
- Zajištění přístupnosti porostů sítí linek šetrně zakládáných zejména ve výběrně obhospodařovaných porostech
- Udržení stálých výrobních kapacit, vyladěných na místní specifika